การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI

A STUDY OF MUSIC LEARNING ACHIEVEMENT USING THE GPAS 5 STEPS LEARNING MANAGEMENT SYSTEM COMBINED WITH GI

[1]เลิศฤทธิ์ ขาวพลศรี, [2]ภัทราพร มณีนวล, [3]เอกวิทย์ เรืองศรี และ [4]แมน เชื้อบางแก้ว

[1]Lertlit Kaopolsri, [2]Pattraporn Maneeneul, [3]Aekawit Reangsri and [4]Man Chuabangkaew

มหาวิทยาลัยตาปี, ประเทศไทย

Tapee University, Thailand

[1]plangpinschool@gmail.com,[2]Tangptrp.0809@gmail.com, [3]akkaf007@gmail.com, [4]mans_model@hotmail.com

Received: February 16, 2026; **Revised**: April 12, 2025; **Accepted**: April 27, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีก่อนและหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 25 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสระเกศ โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่า

---

[1] นักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี

[2] นักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี

[3] นักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี

[4] อาจารย์ ดร.คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี

เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสระเกศ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI พบว่า ผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน 10.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.15 และคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน 24.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.42 คะแนนเฉลี่ยผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.97 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ค่าเฉลี่ย 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตราฐาน 0.94 ส่วนในข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและปานกลาง

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ดนตรี, การจัดการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare music learning achievement before and after instruction using the GPAS 5 Steps learning management system combined with GI, and 2) to study student satisfaction with the learning management. The sample group consisted of 25 fourth-grade students in the first semester of the 2025 academic year at Municipal School 2 Wat Sraket, selected using purposive sampling. The research instruments included: 1) a lesson plan using GPAS 5 Steps in conjunction with GI; 2) a music achievement test; and 3) a student satisfaction questionnaire regarding the learning management. The research findings showed that 1) the results of improving music learning achievement of fourth-grade students at Municipal School 2 Wat Sraket using the GPAS 5 Steps learning management system combined with GI showed that: the learners in the sample group had an average pre-test achievement score of 10.57 with a standard deviation of 2.15 and the average post-test academic achievement score was 24.83 with a standard deviation of 2.42, the average scores on music academic achievement after the intervention were significantly higher than before the intervention, using the GPAS 5 Steps learning management system combined with GI, at a statistical significance level of .05, and 2) student satisfaction with

the learning management was found to be high overall, with a mean score of 3.97 and a standard deviation of 1.03, when considered item by item, it was found that the students' satisfaction with the learning management was at the highest level in the following areas: learners were able to summarize the learning content independently, with a mean score of 4.52 and a standard deviation of 0.94. The mean scores for other items were in the high and medium ranges.

Keywords: Learning Achievement in Music, Achievement, Music, Learning Mangement

บทนำ

การสอนดนตรีมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเด็ก ทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกาย การเรียนรู้ดนตรีช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ เช่น ความจำ การควบคุมตนเอง การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และยังช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ สำหรับการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษาควรเน้นการสร้างประสบการณ์ทางดนตรีที่สนุกสนานและส่งเสริมพัฒนาการรอบด้านของผู้เรียน โดยใช้แนวทางการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัย ซึ่งในอดีตการเรียนการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษามักเน้นที่การท่องจำทฤษฎีดนตรี การร้องเพลงง่าย ๆ หรือการเล่นเครื่องดนตรีพื้นฐานบางชนิด โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสุนทรียะหรือการสร้างความบันเทิงเป็นครั้งคราว สอดคล้องกับแนวคิดของศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ กล่าวว่า ความรู้หรือ การรู้ เป็นสิ่งที่มนุษย์ให้คุณค่า เพราะความรู้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในดนตรีศึกษาดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ในด้านความเป็นศาสตร์ดนตรีประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับการรู้ พบว่าศาสตร์ทางดนตรีประกอบด้วย 1) การรู้ผ่านการบอกเล่า 2) การรู้ด้วยการวิเคราะห์ 3) การรู้เชิงปฏิบัติด้วยการคิดอย่างไตร่ตรอง 4) การรู้ถึงเหตุและผล และ 5) การรู้เชิงจริยธรรม โดยที่ดนตรีมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กในหลายด้าน ดนตรีช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านสมอง ภาษา อารมณ์ และทักษะทางสังคมของเด็ก (ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, 2564) นอกจากนี้ ดนตรียังเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การจดจำ และสมาธิและดนตรีมีบทบาทสำคัญในการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยช่วยพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของเด็ก ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกายการเรียนรู้ดนตรีไม่เพียงแต่ช่วยให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน เป็นไปตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จัดให้วิชาดนตรีอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และ

สุนทรียภาพผ่านการร้องเพลง การบรรเลงดนตรี การวิเคราะห์ และการชื่นชมดนตรีซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ในการสอนวิชาดนตรีมีปัญหาคือ ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ไม่สนุกกับการเรียน และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่ำขาดแรงจูงใจ เช่นเดียวกับปัญหาที่ผู้วิจัยพบในโรงเรียนเทศบาล 2 วัดสระเกศ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีค่อนข้างต่ำ ยังต้องมีการปรับปรุง สอดคล้องกับปัญหาในการสอนวิชาดนตรีที่นักวิจัย พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเนื่องมาจากผู้เรียนขาดพื้นฐาน แรงจูงใจ บรรยากาศการเรียน หรือกิจกรรมไม่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน (รัฐวิชญ์ ทักขนนท์, 2560; สุภาพร คงดำ, 2561; ธนวัน คำมูลพงษ์, 2562; วัลย์ลดา สีงาม และคำรณ สุนทรานนท์, 2567) ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีที่เกิดขึ้นสามารถทำได้โดยการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้เสียงที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน การนำเทคนิคการสอนที่ปรับปรุงประยุกต์ให้เข้ากับบริบทและประสบการณ์ผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มีผู้วิจัยศึกษากันอย่างหลากหลายในแนวทางที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้ เช่น การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของซูซูกิร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เหนือดวง พูลเพิ่ม, 2560) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มสืบค้น (GI) (คนิษา ลำภาศาล, 2561) การจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps (ยุวรัตน์ นักทำนา และคณะ, 2563) วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิค GPAS 5 STEPS (นภาพร ทองกลม และวัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง, 2565) การจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง GPAS 5 Steps ร่วมกับบอร์ดเกม (อภิสิทธิ์ สางรัมย์ และสาคร อัฒจักร, 2566) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานและแบบร่วมมือ (วรัมภา หวังสุข และคณะ, 2566) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน GPAS 5 STEPS (นิภาพร ทองประทับ และคณะ, 2567)

สำหรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยมีตวามสนใจในการนำมาแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของผู้เรียน คือ การจัดการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps เป็นการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสังเกตรวบรวมข้อมูล (Gathering) ขั้นวิเคราะห์และจัดระบบข้อมูล (Processing) ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge) ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill) และขั้นประเมินตนเองเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating) (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2564) และกระบวนการกลุ่มสืบค้น (Group Investigation, (GI)) ซึ่งมีการดำเนินการเป็น 6 ระยะ คือ การระบุหัวข้อและการจัดกลุ่มผู้เรียน (Identifying the Topic and Organizing Pupils into Groups) วางแผนงาน

การเรียนรู้ (Planning the Learning task) การดำเนินการสืบค้น (Carrying Out the Investigation) การจัดทำรายงาน (Preparing a Final Report) การนำเสนอรายงาน (Presenting the Final Report) และการประเมินผล (Evaluation) (Sharan, Y. & Sharan, S., 1989; Slavin, R. E., 1995)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีทำได้หลายวิธี ผู้วิจัยมีแนวคิดในการบูรณาการ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในทุกขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบตามแนวทางกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ GPAS 5 Steps นั่นคือ ผู้เรียนจะไม่เพียงแค่ลงมือทำกิจกรรมแต่ยังต้องคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สื่อสาร และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างมีเป้าหมายและเป็นขั้นตอน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ และกระบวนการกลุ่มสืบเสาะ (Group Investigation) สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีได้ โดยผู้เรียนจะร่วมมือกันค้นคว้า วิเคราะห์ และนำเสนอเนื้อหาผ่านเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือกัน ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาดนตรีอย่างลึกซึ้งและส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคมควบคู่ไปด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการทำวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีก่อนและหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI

2.เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร: ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสระเกศ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 300 คน ในปีการศึกษาที่ดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสระเกศ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 25 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ไพศาล วรคำ, 2565)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย นำคะแนนจากการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีก่อนและหลังการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) จากนั้นทดสอบความแตกต่างของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีกับกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการเรียนและหลังการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบความแตกต่างที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ด้วยใช้สถิติ t-test และคะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI สรุปผล ดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีก่อนและหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีก่อนและหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน

เปรียบเทียบ	ก่อนเรียน (Pre-test)		หลังเรียน (Post-test)		t
	$\overline{X}$	SD.	$\overline{X}$	SD.	
คะแนน	10.57	2.15	24.83	2.42	21.91*

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีก่อนและหลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI พบว่า ผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนคะแนนค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ =10.57) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.=2.15) และ

คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\overline{X}$=24.83) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.=2.42) คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI แสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้

รายการ	$\overline{X}$	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความสุขเมื่อได้สื่อสารข้อมูลในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชั่วโมงเรียนดนตรี	4.16	1.08	มาก
2. อยากให้มีชั่วโมงเรียนดนตรีมากขึ้นในแต่ละสัปดาห์	3.84	0.97	มาก
3. คำถามของครูช่วยกระตุ้นให้เกิดการสืบหาข้อมูลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น	3.80	1.06	มาก
4. มีความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องดนตรีเพิ่มเติมด้วยตนเอง	4.40	0.85	มาก
5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	3.96	1.15	มาก
6.ครูให้กำลังใจและชมเชยนักเรียนเมื่อทำได้ดี	3.92	1.13	มาก
7. ครูอธิบายเนื้อหาต่างๆ ในวิชาดนตรีได้ชัดเจน	4.04	1.11	มาก
8. ชอบกิจกรรมกลุ่มที่ได้ทำร่วมกับเพื่อนๆ ในวิชาดนตรี	3.32	0.88	ปานกลาง
9. อุปกรณ์ดนตรีที่มีอยู่ในห้องเรียนเพียงพอ	4.20	0.98	มาก
10. การเรียนดนตรีช่วยให้มีความมั่นใจในการคิดมากขึ้น	4.24	0.91	มาก
11. การนำเสนอผลงานช่วยทำให้มีความกล้าในการแสดงออกมากขึ้น	3.36	1.35	ปานกลาง
12. เห็นความสำคัญต่อการประเมินตนเองและการประเมินเพื่อนในกลุ่ม	4.48	0.64	มาก
13. การสืบค้นข้อมูลทำให้รู้จักแยกแยะประเภทเครื่องดนตรี	3.96	1.15	มาก
14. นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ในข้อสงสัยกับครูผู้สอน	3.28	1.31	ปานกลาง
15. นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.52	0.94	มากที่สุด
รวม	**3.97**	**1.03**	**มาก**

จากตารางที่ 2 การพิจารณาโดยรวม พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$=3.97) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.=1.03) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$=4.52) และค่าเบี่ยงเบนมาตราฐาน (SD.=0.94) ส่วนในข้ออื่นๆ ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและปานกลาง

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสระเกศ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI พบว่า ผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI มีขั้นตอนให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง มีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และจัดระบบข้อมูล ลงมือปฏิบัติและสรุปหลักการ นำเสนอผลงานและสื่อสาร และประเมินตนเองเพื่อสร้างคุณค่าสู่สังคม นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้ร่วมมือกันค้นคว้า วิเคราะห์ และนำเสนอเนื้อหาผ่านเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือกัน ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาดนตรีอย่างลึกซึ้งและส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสังคมควบคู่ไปด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (ทิศนา แขมมณี, 2567) ในกฎการเรียนรู้ที่เป็นกฎแห่งความพร้อมการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจและกฎแห่งการฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้นั้นจะไม่คงทนถาวร และในที่สุดอาจลืม และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2550: 67) มีแนวคิดว่าเป้าหมายของการพัฒนาการ คือ ความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผลกับสิ่งที่เป็นนามธรรม ตั้งสมมติฐานอย่างสมเหตุสมผล และตั้งกฎเกณฑ์และการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยที่นำการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps และกระบวนการกลุ่มสืบค้น (Group Investigation, (GI)) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ (วันเพ็ญ สืบบุตร, 2561; ยุวรัตน์ นักทำนา และคณะ, 2563; เทวราช มังคะละ, 2565; นภาพร ทองกลม และวัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง, 2565) สำหรับในด้านความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI เป็นรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนบทบาทของนักเรียนจากผู้รับฟังมาเป็นผู้ปฏิบัติ (Active Learner) ส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง สอดคล้องกับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานในทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, A. H., 1970) คือการเติมเต็มความต้องการลำดับล่าง (เช่น อาหาร ความปลอดภัย) จนพอใจก่อน แล้วจึงเกิดแรงจูงใจไปสู่ความต้องการระดับสูงขึ้น (เช่น ความรัก การยอมรับ การบรรลุศักยภาพ) โดยมีการตอบสนองที่สำเร็จนำไปสู่แรงขับเคลื่อนสู่ขั้นถัดไป และการขาดการตอบสนอง ทำให้เกิดแรงจูงใจด้านลบ (neurosis) แต่สิ่งสำคัญคือการตอบสนองที่เพียงพอมากกว่าสมบูรณ์แบบ เพื่อให้มนุษย์ก้าวสู่การพัฒนาตนเอง (Self-actualization) และทฤษฎีของรอเจอร์ส (Boeree, C. G., 2006; ทิศนา แขมมณี, 2567) ที่เชื่อว่ามนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศการเรียนที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการ

เรียนรู้และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Teaching) โดยครูเป็นที่ปรึกษาและทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยที่นำการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps และกระบวนการกลุ่มสืบค้น (Group Investigation, (GI)) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนสนุกสนานท้าทาย เปิดโอกาสให้คิดวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติจริง มีอิสระในการสืบค้นข้อมูล คิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยตนเองผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งตอบโจทย์การพัฒนาทักษะขั้นสูงและความคิดสร้างสรรค์ เมื่อผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้แล้วเกิดความพึงพอใจในการเรียนการสอนจนเกิดการเรียนรู้ที่พึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ (คนึงนิตย์ ดีพันธ์, 2561; เทวราช มังคะละ, 2565; อภิสิทธิ์ สางรัมย์ และสาคร อัฒจักร, 2566)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI พบว่า 1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีหลังการเรียน สูงกว่าก่อนการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อเสนอแนะในการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI ไปใช้ เนื่องจากการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่ากัน ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องดูแลนักเรียนบางกลุ่มอย่างใกล้ชิด และให้ข้อแนะนำในการเรียนในบางเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางขั้นตอน นักเรียนอาจใช้เวลาในการทำกิจกรรมนานกว่าที่กำหนดไว้ ดังนั้นครูผู้สอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบจัดการเรียนรู้โดยใช้ GPAS 5 Steps ร่วมกับ GI ที่เปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

คนิษา ลำภาศาล. (2561). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เรื่อง การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของพืชและสัตว์ของนกัเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่*

ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มสืบค้น (GI). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.

คนึงนิตย์ ดีพันธ์. (2561). *ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ GPAS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ทิศนา แขมมณี. (2567). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.

เทวราช มังคะละ. (2565). *การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ (GPAS 5 Steps) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นิภาพร ทองประทับ และคณะ. (2567). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน GPAS 5 STEPS ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการแยกตัวประกอบของพหุนามที่มีดีกรีสูงกว่าสองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.*การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 10 ประจำปี พ.ศ.2567 “วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา Soft Power ท้องถิ่นสู่การสร้างสรรค์ระดับสากล”, (22 มีนาคม 2567), มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

นภาพร ทองกลม และวัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง. (2565). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิค GPAS 5 STEPS ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 11(5), 1894-1909.

พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2550). *จิตวิทยาการเรียนการสอน.* นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชัน.

ยุวรัตน์ นักทำนา และคณะ. (2563). การจัดกิจกรรมชมรมดนตรีสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิด GPAS 5 Steps เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์),* 10(3), 1-18.

รัฐวิชญ์ ทักขนนท์. (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากลโดยใช้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วัลย์ลดา สีงาม และคำรณ สุนทรานนท์. (2567). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ผสมผสานแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่ง. *วารสารพัฒนศิลป์วิชาการ,* 8(1), 100-111.

วรัมภา หวังสุขและคณะ. (2566). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคิดสร้างสรรค์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานและแบบร่วมมือ. *วารสารการวัดผลการศึกษา,* 40(107), 255-268.

วันเพ็ญ สืบบุตร. (2561). *การพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบ GI รายวิชา การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2564). การรู้ในการเรียนการสอนดนตรี. *วารสารวิพิธพัฒนศิลป์ บัณฑิตศึกษา, 1(ปฐมฤกษ์),* 28-42.

สุภาพร คงดำ. (2561). *ผลการจัดกิจกรรมการสอนดนตรีไทยประเภทขิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลยับูรพา.

เหนือดวง พูลเพิ่ม. (2560). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของซูซูกิร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

อภิสิทธิ์ สางรัมย์ และสาคร อัฒจักร. (2566). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง GPAS 5 Steps ร่วมกับบอร์ดเกม วิชาวิทยาการคำนวณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์,* 7(2), 644-657.

Boeree, C. G. (2006). Carl Rogers (1902–1987): *Personality Theories.* Retrieved December 2, 2025. from https://webspace.ship.edu/cgboer/Rogers.pdf

Maslow, A. H. (1970). *MOTIVATION AND PERSONALITY.* New York: Harper & Row, Publishers, Inc.

Slavin, R. E. (1995). *Cooperative Learning.* (2th ed.). Boston: Allyn & Bacon.

Sharan, Y. & Sharan, S. (1989). *Group investigation expands cooperative learning.* Educational Leadership, 47(4), 17-21.

